

BELGISCHE SENAAAT

ZITTING 1995-1996

14 NOVEMBER 1995

Wetsvoorstel strekkende om de procedure voor het Hof van Cassatie te bespoedigen

TEKSTAANGENOMENDOORDE COMMISSIE

Wetsvoorstel strekkende tot de bespoediging van de procedure voor het Hof van Cassatie [...] *(nieuw opschrift)*

Artikel 1

Deze wet regelt een aangelegenheid als bedoeld in artikel 77, [...] van de Grondwet.

Art. 2

Artikel 128, vierde lid, van het Gerechtelijk Wetboek wordt vervangen als volgt:

«De arresten worden gewezen door vijf raadsheeren, daaronder begrepen de voorzitter. Zij worden echter gewezen door drie raadsheren in de door de wet bepaalde gevallen.»

Zie:

Gedr. St. van de Senaat:

1-52 - BZ 1995:

Nr. 1: Wetsvoorstel.

1-52 - 1995/1996:

Nr. 2: Amendementen.

Nr. 3: Verslag.

SÉNAT DE BELGIQUE

SESSION DE 1995-1996

14 NOVEMBRE 1995

Proposition de loi visant à accélérer la procédure devant la Cour de cassation

TEXTE ADOPTÉ PAR LA COMMISSION

Proposition de loi visant à accélérer la procédure devant la Cour de cassation

Article premier

La présente loi règle une matière visée à l'article 77, [...] de la Constitution.

Art. 2

L'article 128, alinéa 4, du Code judiciaire est remplacé par l'alinéa suivant:

«Les arrêts sont rendus par cinq conseillers, y compris le président. Ils sont toutefois rendus par trois conseillers dans les cas prévus par la loi.»

Voir:

Documents du Sénat:

1-52 - SE 1995:

N° 1: Proposition de loi.

1-52 - 1995/1996:

N° 2: Amendements.

N° 3: Rapport.

Art. 3

In deel II, boek I, titel I, hoofdstuk V, van hetzelfde Wetboek wordt een afdeling *2bis* ingevoegd, luidende:

«Afdeling *2bis*. — De referendarissen

Artikel 135bis. — Het Hof van Cassatie wordt bijgestaan door ten minste vijf en ten hoogste dertig referendarissen. Hun aantal wordt door de minister van Justitie bepaald.

De eerste voorzitter en de procureur-generaal stellen in onderlinge overeenstemming het aantal referendarissen vast dat onder hun respectief gezag komt te staan.

De referendarissen bereiden het werk van de raadsheren en de leden van het parket voor; zij dragen bij aan de werkzaamheden in verband met de documentatie en werken mee aan de vertaling en de publikatie van de arresten alsook aan het in overeenstemming brengen van de Franse en Nederlandse tekst.»

Art. 4 (vroeger art. 5)

In de artikelen 187, § 2, 2°, 188, 189, § 3, 1°, 191, § 2, 2°, 192 en 194, § 2, 2°, van hetzelfde Wetboek, worden de woorden «referendaris bij het Hof van Cassatie» telkens ingevoegd tussen de woorden «adjunct-auditeur» en het woord «referendaris».

Art. 5 (vroeger art. 6)

In deel II, boek I, titel VI, van hetzelfde Wetboek wordt een hoofdstuk *Vter* ingevoegd, luidende:

«Hoofdstuk *Vter*. — Referendarissen bij het Hof van Cassatie

Artikel 259quinquies. — Om tot referendaris bij het Hof van Cassatie te worden benoemd, moet men volle vijfentwintig jaar oud zijn en doctor of licentiaat in de rechten zijn.

De kandidaten worden met het oog op hun benoeming gerangschikt op grond van een vergelijkend examen.

Het Hof stelt de examenstof vast rekening houdend met de behoeften van de dienst. Het bepaalt de voorwaarden van het vergelijkend examen en stelt de examencommissies aan.

Met inachtneming van het taalevenwicht bestaat elke examencommissie uit twee leden van het Hof aangewezen door de eerste voorzitter van het Hof van Cassatie, twee leden van het parket aangewezen door

Art. 3

Dans la deuxième partie, livre Ier, titre Ier, chapitre V, du même Code, il est inséré une section *2bis* rédigée comme suit:

«Section *2bis*. — Des référendaires

Article 135bis. — La Cour de cassation est assistée par des référendaires dont le nombre est au minimum de cinq et au maximum de trente, et est déterminé par le ministre de la Justice.

Le premier président et le procureur général déterminent, de commun accord, le nombre de référendaires placés sous leur autorité respective.

Les référendaires préparent le travail des conseillers et des membres du parquet; ils participent aux tâches de documentation ainsi qu'à celles de traduction et de publication des arrêts et à la mise en concordance des textes français et néerlandais.»

Art. 4 (ancien art. 5)

Aux articles 187, § 2, 2°, 188, 189, § 3, 1°, 191, § 2, 2°, 192 et 194, § 2, 2°, du même Code, les mots «de référendaire près la Cour de cassation» sont à chaque fois insérés entre les mots «d'auditeur adjoint» et les mots «de référendaire».

Art. 5 (ancien art. 6)

Dans la deuxième partie, livre Ier, titre VI, du même Code, il est inséré un chapitre *Vter*, rédigé comme suit:

«Chapitre *Vter*. — Des référendaires près la Cour de cassation

Article 259quinquies. — Pour pouvoir être nommé référendaire près la Cour de cassation, le candidat doit être âgé de vingt-cinq ans accomplis et être docteur ou licencié en droit.

Les candidats sont classés, en vue de leur nomination, lors de concours.

La Cour détermine la matière des concours selon les nécessités du service. Elle fixe les conditions des concours et constitue les jurys.

Chaque jury est composé, en respectant l'équilibre linguistique, de deux membres de la Cour désignés par le premier président de la Cour de cassation, de deux membres du parquet désignés par le procureur

de procureur-generaal bij het Hof en vier buiten de instelling staande personen die door de Koning worden aangewezen uit twee lijsten van vier kandidaten, elk met inachtneming van het taalevenwicht en die respectievelijk door de eerste voorzitter en de procureur-generaal voorgedragen worden.

De examenuitslag blijft drie jaar geldig.

De vergelijkende examens worden, wat de gevolgen ervan betreft, gelijkgesteld met de vergelijkende examens die in de rijksbesturen en de instellingen van openbaar nut toegang verlenen tot het ambt van bestuurssecretaris-jurist.

Artikel 259sexies. — De referendarissen worden door de Koning benoemd voor een stage van drie jaar volgens de rangschikking bedoeld in artikel 259quinquies.

Na die drie jaar wordt de benoeming definitief tenzij de Koning, uitsluitend op voorstel van al naar het geval de eerste voorzitter of de procureur-generaal, anders beslist, ten laatste tijdens het derde kwartaal van het derde stagejaar.

De eerste voorzitter van het Hof van Cassatie en de procureur-generaal bij dit Hof wijzen in onderlinge overeenstemming de referendarissen-stagiair en de definitief benoemde referendarissen aan die onder het gezag van de ene en die welke onder het gezag van de andere komen te staan.

Artikel 259septies. — De jaren als referendaris bij het Hof van Cassatie doorgebracht, komen in aanmerking voor de berekening van de anciënniteit in elke administratieve of gerechtelijke functie of in een functie bij het Arbitragehof of bij de Raad van State, die de referendarissen nadien zouden bekleden.»

Art. 6 (vroeger art. 7)

In deel II, boek II, titel I, van hetzelfde Wetboek wordt het opschrift van hoofdstuk I vervangen als volgt:

«*Hoofdstuk I.* — Installatie van de magistraten, de referendarissen bij het Hof van Cassatie en de griffiers en hun eedaflegging.»

Art. 7 (vroeger art. 8)

Artikel 288 van hetzelfde Wetboek wordt aangevuld met het volgende lid:

«De installatie van de referendarissen bij het Hof van Cassatie geschiedt voor een kamer van het Hof, voorgezeten door de eerste voorzitter, de voorzitter of de afdelingsvoorzitter dan wel door de raadsheer die hem vervangt.»

général près cette Cour et de quatre personnes extérieures à l'institution désignées par le Roi sur deux listes comprenant quatre candidats chacune, respectant chacune l'équilibre et proposées respectivement par le premier président et par le procureur général.

La durée de validité d'un concours est de trois ans.

Les concours sont, quant à leurs effets, assimilés aux concours donnant accès dans l'administration de l'État et dans les organismes d'intérêt public, aux fonctions de secrétaires d'administration-juriste.

Article 259sexies. — Les référendaires sont nommés par le Roi pour un stage de trois ans selon le classement prévu à l'article 259quinquies.

Au terme de ces trois ans, la nomination devient définitive sauf décision contraire prise par le Roi, exclusivement sur la proposition, selon le cas, du premier président ou du procureur général, au plus tard durant le troisième trimestre de la troisième année de stage.

Le premier président de la Cour de cassation et le procureur général près cette Cour désignent de commun accord les référendaires stagiaires et les référendaires nommés à titre définitif qui sont placés sous l'autorité de l'un et ceux qui sont placés sous l'autorité de l'autre.

Article 259septies. — Les années accomplies en tant que référendaire près la Cour de cassation entrent en ligne de compte pour le calcul de l'ancienneté dans toute fonction administrative ou judiciaire ou dans une fonction à la Cour d'arbitrage ou au Conseil d'État que les référendaires pourraient exercer par la suite.»

Art. 6 (ancien art. 7)

Dans la deuxième partie, livre II, titre Ier, du même Code, l'intitulé du chapitre Ier est remplacé par l'intitulé suivant:

«*Chapitre Ier.* — De la réception des magistrats, des référendaires près la Cour de cassation et des greffiers et de leur prestation de serment.»

Art. 7 (ancien art. 8)

L'article 288 du même Code est complété par l'alinéa suivant:

«La réception des référendaires près la Cour de cassation se fait devant une chambre de la Cour, présidée par le premier président, le président ou le président de section ou le conseiller qui le remplace.»

Art. 8 (vroeger art. 9)

Artikel 291 van hetzelfde Wetboek wordt aangevuld met het volgende lid:

«In het in het eerste lid bedoelde geval leggen de referendarissen bij het Hof van Cassatie de eed af in handen van de eerste voorzitter van het Hof.»

Art. 9 (vroeger art. 10)

In hetzelfde Wetboek wordt een artikel 299*bis* ingevoegd, luidende:

«*Artikel 299bis.* — De artikelen 293 tot 299 zijn mede van toepassing op de referendarissen bij het Hof van Cassatie.»

Art. 10 (vroeger art. 11)

Artikel 301 van hetzelfde Wetboek wordt aangevuld met het volgende lid:

«Dat verbod geldt ook voor de referendarissen bij het Hof van Cassatie.»

Art. 11 (vroeger art. 12)

Artikel 302 van hetzelfde Wetboek wordt aangevuld als volgt:

«of er de taken van referendaris bij het Hof van Cassatie vervullen.»

Art. 12 (vroeger art. 13)

In artikel 304 van hetzelfde Wetboek worden de woorden «de referendaris bij het Hof van Cassatie» ingevoegd tussen de woorden «openbaar ministerie» en de woorden «of de rechter in sociale zaken».

Art. 13 (vroeger art. 14)

In artikel 305, tweede lid, van hetzelfde Wetboek worden de woorden «de referendarissen bij het Hof van Cassatie» ingevoegd tussen de woorden «rechtbanken van koophandel» en de woorden «en de leden van de griffie».

Art. 14 (vroeger art. 15)

In artikel 306, tweede lid, van hetzelfde Wetboek worden de woorden «op advies van de eerste voorzitter van het Hof van Cassatie, aan de leden en griffiers van dat Hof» vervangen door de woorden «op advies van de eerste voorzitter van het Hof van Cassatie, aan de leden, referendarissen en griffiers van het Hof».

Art. 8 (ancien art. 9)

L'article 291 du même Code est complété par l'alinéa suivant:

«Dans le cas visé à l'alinéa 1er, les référendaires près la Cour de cassation prêtent serment entre les mains du premier président de la Cour.»

Art. 9 (ancien art. 10)

Un article 299*bis*, rédigé comme suit, est inséré dans le même Code:

«*Article 299bis.* — Les articles 293 à 299 sont applicables aux référendaires près la Cour de cassation.»

Art. 10 (ancien art. 11)

L'article 301 du même Code est complété par l'alinéa suivant:

«La même interdiction vaut pour les référendaires près la Cour de cassation.»

Art. 11 (ancien art. 12)

L'article 302 du même Code est complété par ce qui suit:

«ou y accomplir les tâches de référendaire près la Cour de cassation.»

Art. 12 (ancien art. 13)

À l'article 304 du même Code, les mots «le référendaire près la Cour de cassation» sont insérés entre les mots «ministère public» et les mots «ou le juge social».

Art. 13 (ancien art. 14)

À l'article 305, alinéa 2, du même Code, les mots «les référendaires près la Cour de cassation» sont insérés entre les mots «tribunaux de commerce» et les mots «et les membres du greffe».

Art. 14 (ancien art. 15)

À l'article 306, alinéa 2, du même Code, les mots «sur avis du premier président de la Cour de cassation, aux membres et greffiers de cette Cour» sont remplacés par les mots «sur avis du premier président de la Cour de cassation, aux membres, référendaires et greffiers de la Cour».

Art. 15 (vroeger art. 16)

In artikel 331 van hetzelfde Wetboek worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° In het eerste lid worden de woorden «een referendaris» ingevoegd tussen de woorden «een magistraat» en de woorden «of een lid van de griffie».

2° In het tweede lid worden de woorden «de referendarissen bij het Hof van Cassatie, zonder vergunning van de eerste voorzitter of de procureur-generaal naargelang zij het Hof dan wel het parket bijstaan» ingevoegd tussen de woorden «zonder vergunning van de procureur-generaal» en de woorden «de leden van het hof van beroep».

Art. 16 (vroeger art. 17)

In deel II, boek II, titel II, van hetzelfde Wetboek wordt een hoofdstuk *VIIbis* ingevoegd, luidende:

«Hoofdstuk *VIIbis*. — Bepalingen betreffende de referendarissen bij het Hof van Cassatie

Artikel 353bis. — De Koning bepaalt de verloven, de vakanties en de afwezigheden wegens arbeidsongeschiktheid van de referendarissen bij het Hof van Cassatie. Hij kan een regeling voor non-activiteit treffen en het daarbij uitgekende wachtgeld bepalen.»

Art. 17 (vroeger art. 18)

In deel II, boek II, titel III, van hetzelfde Wetboek wordt een hoofdstuk *Ibis* ingevoegd, luidende:

«Hoofdstuk *Ibis*. — Wedden van de referendarissen bij het Hof van Cassatie

Artikel 365bis. — De wedden van de referendarissen bij het Hof van Cassatie worden bepaald als volgt:

Gedurende de stage van drie jaar bedoeld in artikel 259ter: 1 363 073 frank.

Gedurende de tien daaropvolgende jaren: 1 778 661 frank.

Na het dertiende jaar volgend op hun benoeming: 2 158 541 frank.

De artikelen 360, 361, 362, 363, 365 en 377 van dit Wetboek zijn mede van toepassing op de referendarissen.»

Art. 18 (vroeger art. 19)

In deel II, boek II, titel III, van hetzelfde Wetboek wordt het opschrift van hoofdstuk III vervangen als volgt:

Art. 15 (ancien art. 16)

À l'article 331 du même Code sont apportées les modifications suivantes:

1° À l'alinéa 1er, les mots «ni référendaire» sont insérés entre le mot «magistrat» et les mots «ni membre du greffe».

2° À l'alinéa 2, les mots «les référendaires près la Cour de cassation, sans autorisation du premier président ou du procureur général suivant qu'ils prêtent leur assistance à la Cour ou au parquet» sont insérés entre les mots «sans autorisation du procureur général» et les mots «les membres des cours d'appel».

Art. 16 (ancien art. 17)

Dans la deuxième partie, livre II, titre II, du même Code, il est inséré un chapitre *VIIbis*, rédigé comme suit:

«Chapitre *VIIbis*. — Dispositions relatives aux référendaires près la Cour de cassation

Article 353bis. — Le Roi détermine les congés, les vacances et les absences pour cause d'incapacité de travail des référendaires près la Cour de cassation. Il peut déterminer une position de disponibilité et fixer le traitement d'attente qui y est attaché.»

Art. 17 (ancien art. 18)

Dans la deuxième partie, livre II, titre III, du même Code, il est inséré un chapitre *I^{er}bis*, rédigé comme suit:

«Chapitre *I^{er}bis*. — Des traitements des référendaires près la Cour de cassation

Article 365bis. — Les traitements des référendaires près la Cour de cassation sont fixés comme suit:

Pendant la période de stage de trois ans visée à l'article 259ter: 1 363 073 francs.

Pendant les dix années suivantes: 1 778 661 francs.

À l'expiration de la treizième année qui suit leur nomination: 2 158 541 francs.

Les articles 360, 361, 362, 363, 365 et 377 du présent Code sont applicables aux référendaires.»

Art. 18 (ancien art. 19)

Dans la deuxième partie, livre II, titre III, du même Code, l'intitulé du chapitre III est remplacé par l'intitulé suivant:

«Hoofdstuk III. — Gemeenschappelijke bepalingen voor de hoofdstukken I, *Ibis* en II»

Art. 19 (vroeger art. 20)

In deel II, boek II, titel IV, van hetzelfde Wetboek wordt een hoofdstuk *IIbis* ingevoegd, luidende:

«*Hoofdstuk IIbis*. — Pensionering en pensioen van de referendarissen bij het Hof van Cassatie

Artikel 397bis. — De referendarissen houden op hun ambt uit te oefenen en worden gepensioneerd wanneer zij de leeftijd van 65 jaar hebben bereikt of wanneer zij wegens een ernstige en blijvende gebrekkigheid niet meer in staat zijn hun ambt naar behoren te vervullen.

De algemene wet op de burgerlijke pensioenen is mede van toepassing op de gepensioneerde referendarissen.»

Art. 20 (vroeger art. 21)

In hetzelfde Wetboek wordt een artikel *402bis* ingevoegd, luidende:

«*Artikel 402bis*. — De eerste voorzitter van het Hof van Cassatie en de procureur-generaal bij dat Hof oefenen, ieder wat hem betreft, toezicht uit op de referendarissen.»

Art. 21 (vroeger art. 22)

In artikel 407 van hetzelfde Wetboek worden de woorden «en de referendarissen bij het Hof van Cassatie» ingevoegd tussen de woorden «openbaar ministerie» en de woorden «die zonder verlof afwezig zijn».

Art. 22 (vroeger art. 23)

In deel II, boek II, titel V, hoofdstuk III, van hetzelfde Wetboek wordt een afdeling *2bis* ingevoegd, luidende:

«Afdeling *2bis*. — Bepalingen betreffende de referendarissen bij het Hof van Cassatie

Artikel 414bis. — § 1. De referendarissen bij het Hof van Cassatie kunnen door het Hof om tuchtrekenen worden geschorst of afgezet, hetzij ambtshalve, hetzij op vordering van de procureur-generaal bij het Hof.

De eerste voorzitter en de procureur-generaal kunnen, ieder wat hem betreft, de referendarissen als straf opleggen waarschuwing, enkele censuur en censuur met berisping.

§ 2. Geen dezer straffen mag worden toegepast zonder dat de betrokkene eerst gehoord of behoorlijk opgeroepen is.

«Chapitre III. — Dispositions communes aux chapitres Ier, Ier*bis* et II»

Art. 19 (ancien art. 20)

Dans la deuxième partie, livre II, titre IV, du même Code, il est inséré un chapitre *IIbis*, rédigé comme suit:

«*Chapitre IIbis*. — De la mise à la retraite et de la pension des référendaires près la Cour de cassation

Article 397bis. — Les référendaires cessent d'exercer leurs fonctions et sont admis à la retraite lorsqu'ils ont atteint l'âge de soixante-cinq ans ou lorsqu'une infirmité grave et permanente ne leur permet plus de remplir convenablement leurs fonctions.

La loi générale sur les pensions civiles est applicable aux référendaires mis à la retraite.»

Art. 20 (ancien art. 21)

Un article *402bis*, rédigé comme suit, est inséré dans le même Code:

«*Article 402bis*. — Le premier président de la Cour de cassation et le procureur général près cette Cour exercent, chacun en ce qui le concerne, la surveillance des référendaires.»

Art. 21 (ancien art. 22)

Dans l'article 407 du même Code, les mots «ainsi que les référendaires près la Cour de cassation» sont insérés entre les mots «ministère public» et les mots «qui s'absentent».

Art. 22 (ancien art. 23)

Dans la deuxième partie, livre II, titre V, chapitre III, du même Code, il est inséré une section *2bis* rédigée comme suit:

«Section *2bis*. — Dispositions concernant les référendaires près la Cour de cassation

Article 414bis. — § 1er. Les référendaires près la Cour de cassation peuvent être suspendus ou révoqués pour motifs disciplinaires par la Cour soit d'office, soit sur réquisition du procureur général près la Cour.

Le premier président et le procureur général peuvent, chacun en ce qui le concerne, leur appliquer les peines de l'avertissement, de la censure simple et de la censure avec réprimande.

§ 2. Aucune sanction n'est infligée sans que la personne concernée ait été entendue ou dûment appelée.

§ 3. Worden zij vervolgd wegens misdaad of wanbedrijf of op tuchtrechtelijk gebied, dan kunnen de referendarissen, wanneer het belang van de dienst zulks vergt, bij ordemaatregel door het Hof van Cassatie in hun ambt geschorst worden, zolang de vervolging duurt en totdat de eindbeslissing gevallen is.

De schorsing bij ordemaatregel wordt uitgesproken voor de tijd van één maand en kan daarna van maand tot maand verlengd worden, totdat een eindbeslissing intreedt. Het Hof van Cassatie is bevoegd te beslissen dat deze schorsing voorlopige, algehele of gedeeltelijke inhouding van wedde meebrengt, zolang de straftijd of een gedeelte van de straftijd loopt.»

Art. 23 (vroeger art. 24)

In hetzelfde Wetboek wordt een artikel 1105*bis* ingevoegd, luidende:

«*Artikel 1105bis*. — § 1. Wanneer de beslissing in verband met het cassatieberoep blijkbaar voor de hand ligt, kan de voorzitter van de kamer, op voorstel van de raadsheer-verslaggever en na advies van het openbaar ministerie, de zaak voorleggen aan een beperkte kamer met drie raadsheren.

§ 2. Die beperkte kamer beslist eenparig op het beroep.

Indien er geen eenparigheid is of indien een van de magistraten van die beperkte kamer het vraagt, moet zij het onderzoek van het beroep naar de kamer samengesteld uit vijf raadsheren verwijzen.»

Art. 24 (vroeger art. 26)

In de artikelen 479 en 483 van het Wetboek van strafvordering, gewijzigd bij de wetten van 10 oktober 1967, 3 juni 1971 en 28 juni 1983, worden de woorden «een referendaris bij het Hof van Cassatie» ingevoegd tussen de woorden «of een hof» en de woorden «een lid van het Rekenhof».

Art. 25 (vroeger art. 27)

Aan artikel 43*quater*, derde lid, van de wet van 15 juni 1935 betreffende het gebruik der talen in gerechtszaken, wordt de volgende volzin toegevoegd:

«Een lid van de zetel en een lid van het parket moeten het bewijs leveren van de kennis van de Duitse taal.»

Art. 26 (vroeger art. 28)

In dezelfde wet wordt een artikel 43*sexies* ingevoegd, luidende:

§ 3. Lorsqu'ils sont poursuivis pour un crime ou un délit ou dans le cas de poursuite disciplinaire, les référendaires peuvent, lorsque l'intérêt du service le requiert, être suspendus de leur fonction par mesure d'ordre par la Cour de cassation, pendant la durée des poursuites et jusqu'à la décision finale.

La suspension par mesure d'ordre est prononcée pour un mois et peut être prorogée de mois en mois jusqu'à la décision définitive. La Cour de cassation peut décider que cette mesure comportera, pendant tout ou partie de sa durée, retenue provisoire, totale ou partielle du traitement.»

Art. 23 (ancien art. 24)

Un article 1105*bis*, rédigé comme suit, est inséré dans le même Code:

«*Article 1105bis*. — § 1er. Lorsque la solution du pourvoi paraît s'imposer, le président de la chambre peut, sur proposition du conseiller rapporteur et après avis du ministère public, soumettre la cause à une formation restreinte de trois conseillers.

§ 2. Cette formation statue à l'unanimité sur le pourvoi.

À défaut d'unanimité ou si l'un des magistrats qui la composent le demande, elle doit renvoyer l'examen du pourvoi à la chambre composée de cinq conseillers.»

Art. 24 (ancien art. 26)

Dans les articles 479 et 483 du Code d'instruction criminelle, modifiés par les lois du 10 octobre 1967, du 3 juin 1971 et du 28 juin 1983, les mots «un référendaire près la Cour de cassation» sont insérés entre les mots «ou une cour» et les mots «un membre de la Cour des comptes».

Art. 25 (ancien art. 27)

À l'article 43*quater*, alinéa 3, de la loi du 15 juin 1935 concernant l'emploi des langues en matière judiciaire, il est ajouté la phrase suivante:

«Un membre du siège et un membre du parquet doivent justifier de la connaissance de la langue allemande.»

Art. 26 (ancien art. 28)

Un article 43*sexies*, rédigé comme suit, est inséré dans la même loi:

«*Artikel 43sexies.* — Het aantal referendarissen bij het Hof van Cassatie die door een diploma van doctor of licentiaat in de rechten het bewijs moeten leveren van de kennis van respectievelijk de Nederlandse en de Franse taal, wordt door het Hof vastgesteld naar gelang van de behoeften van de dienst.

Alle referendarissen moeten via een bijzonder examen het bewijs leveren van de kennis van de andere landstaal. Dit examen wordt afgelegd voor een examencommissie samengesteld op de wijze voorgeschreven door artikel 43*quinquies*. De Koning regelt de organisatie van het examen en stelt de examenstof vast rekening houdend met de behoeften eigen aan het werk van de referendarissen.

Eén referendaris moet bovendien het bewijs leveren van de kennis van de Duitse taal via een bijzonder examen georganiseerd overeenkomstig het tweede lid.»

Art. 27 (vroeger art. 29)

In tabel I met als opschrift «Hof van Cassatie», gewijzigd bij de wetten van 25 februari 1954, 25 juni 1964, 10 november 1970 en 2 juli 1974, gevoegd bij de wet van 3 april 1953 betreffende de rechterlijke inrichting, worden de derde, de vijfde, de achtste en de negende rubriek vervangen door de volgende rubrieken:

Raadsheren: 29.

Advocaten-generaal: 12.

Griffiers: 6.

Klerk-griffiers: 4.

Art. 28 (vroeger art. 30)

In artikel 70, § 2, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973, wordt na het eerste lid een nieuw lid ingevoegd, luidende:

«Voor de toepassing van het vorige lid wordt het ambt van referendaris bij het Hof van Cassatie gelijkgesteld met de ambten waarvan de uitoefening een nuttige beroepservaring van juridische aard oplevert in de zin van dat lid.»

Art. 29 (vroeger art. 31)

In artikel 71, § 1, van dezelfde gecoördineerde wetten wordt na het tweede lid een nieuw lid ingevoegd, luidende:

«Voor de toepassing van het vorige lid wordt het ambt van referendaris bij het Hof van Cassatie gelijkgesteld met de ambten waarvan de uitoefening een nuttige beroepservaring van juridische aard oplevert in de zin van dat lid.»

«*Article 43sexies.* — Le nombre de référendaires près la Cour de cassation qui, par leur diplôme de docteur ou de licencié en droit, doivent justifier respectivement de la connaissance de la langue française et de la langue néerlandaise, est déterminé par la Cour suivant les besoins du service.

Tous les référendaires doivent justifier de la connaissance de l'autre langue par un examen spécial. Cet examen est subi devant un jury composé de la manière prévue à l'article 43*quinquies*. Le Roi règle l'organisation de l'examen et en détermine la matière en tenant compte des exigences inhérentes aux tâches des référendaires.

Un référendaire doit, en outre, justifier de la connaissance de la langue allemande par un examen spécial organisé conformément à l'alinéa 2.»

Art. 27 (ancien art. 29)

Dans le tableau I, intitulé «Cour de cassation», modifié par les lois des 25 février 1954, 25 juin 1964, 10 novembre 1970 et 2 juillet 1974, annexé à la loi du 3 avril 1953 d'organisation judiciaire, les troisième, cinquième, huitième et neuvième colonnes sont remplacées par les colonnes suivantes:

Conseillers: 29.

Avocats généraux: 12.

Greffiers: 6.

Commis-greffiers: 4.

Art. 28 (ancien art. 30)

À l'article 70, § 2, des lois sur le Conseil d'État, coordonnées le 12 janvier 1973, un alinéa nouveau, libellé comme suit, est inséré après l'alinéa 1er:

«Pour l'application de l'alinéa précédent, les fonctions de référendaire près la Cour de cassation sont assimilées à des fonctions dont l'exercice constitue une expérience professionnelle utile de nature juridique au sens de cet alinéa.»

Art. 29 (ancien art. 31)

À l'article 71, § 1er, des mêmes lois coordonnées, un alinéa nouveau, libellé comme suit, est inséré après l'alinéa 2:

«Pour l'application de l'alinéa précédent, les fonctions de référendaire près la Cour de cassation sont assimilées à des fonctions dont l'exercice constitue une expérience professionnelle utile de nature juridique au sens de cet alinéa.»